

Notat

Status i MUFJO demonstrationsområder	Ansvarlig	FBO
	Oprettet	15-12-2021
Projekt: 7846 Jordfordeling – Danmarks største puslespil	Side	1 af 4

Status for arbejdet i projektområde Fjordshule / Ramme Å 2021

Tilgange og processer anvendt i projektområdet

Beskriv kort hvordan I har grebet det an i projektområdet. Kommunikation, involvering af lodsejere, mødeaktivitet etc.

Arealet ved Fjordshule / Ramme Å, der blev udvalgt til projektområde, afvandes i dag af Pumpestationen, som drives af Landindvindingslauget Ramme Å. Det er på 60-70 ha, men potentielt vil flere blive berørt, hvis området ikke længere pumpes. Der er primært 5 lodsejere.

I februar/marts 2021 startede vi med at lave et arbejdspapir for projektet og vi ville kontakte lodsejerne telefonisk for at få deres interesselikvideringer. Det er vigtigt at være åben om et muligt projekt fra starten af. Vores plan var at spørge, om vi måtte komme forbi og fortælle om projektet, samt spørge ind til lodsejernes mening. Der var forberedt nedenstående spørgsmål

- Kan det være en idé at ændre anvendelse af et areal ved Høvsøre – Fjordshule / udløbet af Ramme Å?
- Hvordan er arealerne at drive i dag?
- Giver det mening at fortsætte afvandingen, hvad koster det lodsejerne?
- Vil det give mere mening at finde en anden måde at udnytte arealerne, der er svære at dyrke og få noget ud af?
- Hvad tænker I som lodsejere og har I nogle idéer, hvad kan I se jer selv i i løbet af de næste år?
- Vil I være villige til at afgive jorden og så få noget erstatningsjord, der er nemmere at drive?
- Vil det være godt for området med mere våde arealer, der vil give mere natur og bedre betingelser for plante- og dyreliv?

Det viste sig hurtigt, at lodsejerne var positive overfor en eller form for projekt, så et personligt møde med hver enkelt lodsejer blev aldrig udført. Det blev endvidere også besværliggjort af corona, der gjorde nogle af lodsejerne nervøse for at mødes. En af lodsejerne havde i mellemtiden solgt sin ejendom til sin søn og gennem snak med ham, blev vi opmærksomme på, at Jysk Energi havde gang i noget vedr. en evt. klimapark i området. De havde haft gang i forhandlinger med kommunen og skulle for at få lov til at sætte solceller op, komme med et forslag til etablering af en klima- og naturpark. Det ville betyde, at de skulle købe landbrugsarealer op i området og de havde tilbudt en pris for jorden, som var interessant for lodsejerne. Det viste sig senere, at de havde opgivet planen, da det ville blive for dyrt for dem.

Vi besluttede et teamsmøde med Lemvig Kommune, Limfjordssekretariatet, Seges og Landboforeningen for at finde ud af mulighederne i området. Lemvig Kommune kunne

godt se en idé i et vådområde i det foreslåede projektområde, så konklusionen var at arbejde videre med projektet.

I løbet af sommeren tog vi initiativ til et lodsejermøde i området, hvor vi skulle mødes og snakke om muligheder for området. Til mødet deltog Seges, os fra landboforeningen og lodsejerne. Desværre var en af lodsejerne gået bort i løbet af sommeren.

Efter en tur ude ved arealerne tog vi til Bovbjerg Fyr, hvor vi fik en god snak om muligheder for området. Det stod hurtigt klart, at lodsejerne gerne ville være med til noget og de foreslog, om der ikke kunne tages et større areal med, det område der i dag pumpes af Høvsøre Pumpestation. Det blev besluttet at indkalde til et nyt møde, hvor kommunen, evt. Limfjordssekretariatet og flere lodsejere fra det andet pumpelaug var med.

Så ca. en måned efter det først møde mødtes vi til et nyt møde, hvor Lemvig Kommune, Limfjordssekretariatet, Seges, Landboforeningen og lodsejere deltog. Vi mødtes igen ude ved arealerne og tog efterfølgende til det nærliggende Tuskær Kunst – og Kulturcenter, hvor vi drøftede mulighederne.

Alle lodsejere var positive overfor at være med i et eller andet. De lodsejere, der har en husdyrproduktion, har brug for erstatningsjord for at kunne opfylde harmonireglerne. Lodsejere med kun jord kunne godt se sig selv i at afgive jorden til et eller andet. Lemvig Kommune meldte hurtigt ud, at et vådområde ikke var en mulighed i Høvsøre pumpelaug. Derimod ville det være en mulighed at undersøge, om der kunne etableres vådområde i Ramme Å pumpelaugs område. Muligvis er der mulighed for at være med i en jordfordeling i Høvsøre pumpelaug, når det ligger i tilknytning til et muligt vådområde. Der har været en ordning, hvor jord indenfor en 10 km zone kan indgå i en jordfordeling. Det skal undersøges nærmere, da det var meget interessant for lodsejerne at få noget bedre jord, da de pumpede arealer er svære at dyrke. Det vil også give mulighed for etablering af det minivådområde, som en lodsejer har søgt i år.

Vi snakkede derfor videre om muligheden for at søge et projekt ved Ramme Å. Det skal undersøges, om pumpen kan flyttes, så der kan være vådområde i ca. 100 ha. Det er dog en mulighed, at der søges om forundersøgelse til hele Ramme Å pumpelaug, da det er svært at gennemskue, hvilke konsekvenser det vil få længere oppe i systemet, hvis de sydligste arealer gøres mere våde. Der er dog mange lodsejere, der skal snakkes med.

Hvis ikke jorden i Høvsøre kan gå med i en jordfordeling. Hvad kan der så være af muligheder? Kan der være fonde, der vil opkøbe jorden til mere natur. Hvad med Testcentret for vindmøller, hvordan stiller de sig? Kan Jysk energi være en medspiller idet, at de skal i gang med solcelleprojekt i området?

Konklusionen på mødet blev, at kommunen gerne vil søge til en ejendomsmæssig og teknisk forundersøgelse af Ramme Å pumpelag. Næste runde er til foråret 2022. Når der er bevilget midler, kan forundersøgelsen gå i gang. Der blev udpeget 2 kontaktpersoner blandt lodsejerne og landboforeningen Fjordland vil også i en vis udstrækning være med til at skubbe på og holde kommunen til ilden.

Erfaringer gjort i 2021

Beskriv hvad der er gået godt og hvad der måske ikke virkede helt efter hensigten.

Vi har benyttet os af kollektive opstartsmøder, hvilket virkelig er meget positivt ift. at få snakken i gang. Vi starter ud med at mødes ude i projektområdet. Her er lodsejerne på hjemmebane og så mødes vi et lokalt sted til noget god mad og står rundt om det "blanke" stykke papir/kort, hvor lodsejerne får lov til at tegne og fortælle. Det har givet en god dialog mellem lodsejere, landboforening, kommunen og Limfjordsekretariatet. Vi har fundet fælles fodslag, så vi alle kan se en mulighed i området. Vi har kunnet give god sparring til hinanden, så vi sammen kan løfte hinandens projekter.

Området har som udgangspunkt virket som et godt sted for projektet, da det er et område med potentiale for andet end normal landbrugsdrift. Området bliver pumpet for at kunne dyrke jorden. Det giver omkostninger for lodsejerne og udbyterne er også meget varierende. Der har været god opbakning fra lodsejerne og især en ung produktionslandmand har vist stor interesse for jordfordeling og dermed kunne få erstatningsjord og som også efterfølgende er blevet udpeget som kontaktperson for projektet.

Det har været positivt men også en udfordring, at nogle af lodsejerne foreslog at udvide projektområdet for at få mere jord med i en evt. jordfordeling. Det har vist sig, at området har været undersøgt for potentielt vådområde, men at det ikke kunne lade sig gøre pga. for højt fosforindhold og for lille kvælstofeffekt.

Ideen om MUFJO er god, da den sammentænker natur- og miljøforbedringer med muligheder for landmanden for at få dækket omkostninger til jordfordeling og potentielt forbedret sin drift. Dog kræver det en kæmpe indsats i det indledende arbejde inden man overhovedet er klar til at kunne sende en ansøgning; der er rigtig mange krav, der skal opfyldes, og det at finde et projektområde, der kan leve op til alt dette, er en stor udfordring.

Det er vores oplevelse at der kommer en meget større dynamik i et projekt, hvis initiativet kommer fra landmændene/lodsejerne i stedet for fra os som landboforening.

Hvor ser I de 3 største udfordringer i jeres arbejde under pilotordningen for multifunktionel jordfordeling.

1. Det er svært at opfylde alle de krav, der er for at kunne søge et multifunktionelt jordfordelingsprojekt. Det skal opfylde natur- og miljømæssige krav og også være på mindst 100 ha. Projektområdet ved Fjordshule/Ramme Å er på 60-70 ha. Måske kan der findes mere, men det kræver mere undersøgelse.
2. Hvis et projekt ikke kan søges som et MUFJO-projekt, er det en udfordring, hvordan et projekt kan finansieres. Det kræver tid og penge at undersøge, om der kan være andre interessenter som f.eks. fonde.
3. I starten af 2021 har Corona gjort det vanskeligt at mødes med lodsejere og andre samarbejdspartnere. I det hele taget medfører corona, at det er meget uforudsigelige forhold at arbejde under, så det er svært at planlægge og gennemføre.

Hvordan kan der sikres fremdrift i MUFJO processen i jeres projektområde

Beskriv kort hvad I vil gøre fremefter for at sikre fremdrift i projektområdet

Det stod hurtigt klart, at MUFJO ikke var muligt i det valgte projektområde omkring Fjordshule/Ramme Å. Alligevel nåede vi gennem dialog mellem lodsejere, kommunen, Limfjordssekretariat og landboforeningen frem til, at der var interesse for at lave et vådområde, som måske kan resultere i en jordfordeling ud over selve projektområdet.

Lemvig Kommune vil i 2022 søge midler til en forundersøgelse af området. De tilkendegivelser og afklaringer som vi har fået i forbindelse med dialogen med lodsejerne, vil vi samle sammen og bringe videre til den proces. Landboforeningen vil forsøge at være med som facilitator i det omfang økonomien tillader det og bringe de 2 lodsejere i spil, som blev udpeget til kontaktpersoner.

Bilag:

Projektbeskrivelse indsendt til SEGES
Udsendte dagordner
Kortmateriale
Samtykkeerklæringer